

Колісник В. О., к. держ. упр. Величко Л. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Запровадження сталого розвитку підприємницької діяльності в Україні є важливим аспектом становлення високого рівня життя населення, його добробуту та комфортного життя. Якщо у країні підприємницький сектор добре розвинений, то це забезпечує матеріальну стабільність населення, підіймає рівень розвитку всієї нації.

Ефективність малого бізнесу можна охарактеризувати наступним чином: забезпечення потреб ринку тими товарами та послугами, які великим підприємствам виробляти чи надавати є недоцільним з економічних чи інших причин; запровадження нових технологій чи ідей; розвиток конкуренції, що позитивно впливає на якість товарів чи послуг; створення нових робочих місць, особливо в період кризи; висока оборотність капіталу.

За даними Державної служби статистики (табл. 1) всього в Україні налічується майже 300 тисяч малих підприємств, що складає 95 % від загальної кількості. Такі фірми є фундаментом національної економіки, бо їм притаманна маневреність та гнучкість в умовах швидкої зміни структури та кон'юнктури ринку [2; 3].

Проте незважаючи на такі значні показники цей сектор переживає не найкращі свої часи. Серед основних проблем можна виділити такі:

- занадто складна процедура реєстрації та ліцензування підприємств: більша частина малого бізнесу не пройшла всі етапи;
- недосконала конкуренція, яка стає на заваді розвитку: штучне зниження цін, корупція, технологічний шпіонаж тощо;
- надмірне регулювання економіки державою: велика кількість законів, нормативно-правових актів та процедур;
- великий податковий тягар, який відбирає значну частину доходу;
- обмеженість у фінансових ресурсах, що сильно гальмує процес розвитку фірм.

Також слід звернути увагу на низький рівень ВВП, що призводить до зниження фінансових ресурсів країни, що провокує зменшення купівельної спроможності населення, обмеженість попиту, слабку інвестиційну діяльність.

Таблиця 1. Кількість підприємств малого бізнесу за видами економічної діяльності [3]

		Усього	Сільське, лісове та рибне господарство	Промисловість	Будівництво	Оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспорту	Операції з нерухомим майном	Професійна, наукова та технічна діяльність
Малі підприємства	Одиниць	291154	42477	33695	23565	79432	304486	24304
	У % до загальної кількості підприємств відповідного виду діяльності	95	94,4	87,4	96,8	96,7	98,6	97,8

Через велику кількість проблем виникла серйозна потреба дієвої державної політики, яка має бути направлена на підтримку розвитку малого бізнесу. Найбільша частина малих підприємств в Україні функціонує у сфері оптово-роздрібною торгівлі, так як тут має місце низький рівень банкрутства та потрібен невеликий початковий капітал. Саме тому необхідно створити програму підтримки малих підприємств [1].

Основні способи подолання:

- створення ефективної нормативно-правової бази: прийняття відповідних законів, які будуть регулювати розвиток малого бізнесу;
- удосконалення системи бухгалтерського і податкового обліку;
- запровадження зручної системи реєстрації та ліцензування підприємств;
- суттєве зменшення податків, що дозволить вивести багато тіньових підприємств;
- створення спеціалізованого органу фінансової допомоги малим підприємствам та ін.

Отже, розвиток малого бізнесу в Україні знаходиться на незадовільному рівні. Існує цілий ряд чинників, які негативно впливають на стан малого підприємництва в країні. На нашу думку, основними напрямками покращення системи малого бізнесу в сучасному економічному просторі є створення ефективної нормативно-правової бази, зменшення податкового тягаря та підтримка з боку держави.

Список використаних джерел:

1. Величко Л. А. Механізми реалізації соціальної функції держави / Л. А. Величко // Економіка, організація, та управління підприємствами в сучасних економіко-правових умовах : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 21–23 листопада 2012 р. – Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2012. – С. 69–71.
2. Osvita.ua [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/21925
3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

Курінна І. Г.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Поглиблення міжнародного поділу праці, формування глобального ринку, створення транснаціональних об'єднань, стрімкий розвиток науково технічного прогресу в сучасній світовій економіці відбувають глибокі фундаментальні зміни.

Такі зміни безпосередньо впливають на українську економіку, її ринки, змінюючи зовнішні та внутрішні чинники розвитку національної економіки, актуалізуючи значимість розвитку підприємництва та зовнішньої торгівлі.

Позиції будь-якої країни в глобальній економічній системі визначаються низкою міжнародних рейтингів та оцінок рівня розвитку країн світу. Найчастіше використовуються з них:

- індекс глобальної конкурентоспроможності;
- індекс розвитку людського потенціалу;
- індекс глобалізації.

Рейтинг WEF (Система Всесвітнього економічного форуму) розраховує індекс конкурентоспроможності за 12 основними показниками. Дані стану конкурентоспроможності економіки України у розрізі 12 складових Глобального індексу конкурентоспроможності подані у табл. 1.

Результати України в рейтингу за 2017 р мінімально покращилися в порівнянні з минулим роком (+4 позиції), проте динаміка України в рейтингу більше схожа на топтання на місці. Більш того, в порівнянні з 2014 р Україна втратила 5 позицій у рейтингу, опустившись з 76 на 81 місце, а показник самого індексу – впав з 4,14 до 4,11.